

УКРАЇНА

НАЦІОНАЛЬНА РАДА УКРАЇНИ З ПИТАНЬ ТЕЛЕБАЧЕННЯ І РАДІОМОВЛЕННЯ

01601, Київ – 34, вул. Прорізна, 2, тел. (38044) 278-68-32, факс (38044) 278-74-90

<https://www.nrada.gov.ua>, E-mail: nrada@nrada.gov.ua

Вих

на № 188д9/14-2023/28252 від

10.02.2023

Верховна Рада України

вул. Грушевського, 5,

м. Київ, 01008

Національною радою розглянуто депутатський запит народних депутатів України Ірини Геращенко, Марії Іонової, Іванни Климпуш-Цинцадзе, Ірини Фріз від 10.02.2023 № 188д9/14-2023/28252 щодо забезпечення інформаційної безпеки, телевізійного і радіомовлення телерадіоорганізацій України в Харківській області та вжиття термінових заходів.

З початку повномасштабного військового вторгнення рф на територію України, більша частина українських мовників опинилася в складному фінансовому становищі. Значна кількість ТРО припинили телерадіомовлення через знищення (захоплення) ворогом матеріально-технічної бази мовлення, руйнацію висотних споруд тощо. Відповідно до проведеного Національною радою опитування ліцензіатів, 84 компанії (13% з тих, хто відповів) постраждали частково, 20 (3%) – повністю втратили обладнання. Загальна сума матеріальних втрат, за інформацією мовників, складає близько 463 млн грн.

У Харківській області у період з 24.02.2022 по 28.02.2023 тимчасово припинило мовлення та діяльність провайдера програмної послуги 30 компаній. Станом на сьогодні 8 відновили діяльність.

Зокрема, у Харківській області із 14 діючих аналогових телеканалів припинено мовлення на 11 каналах у 4 населених пунктах (Великий Бурлук, Харків, Чугуїв, Куп'янськ). Аналогове мовлення тимчасово припинили 6 телерадіоорганізацій - «ІНТЕР», «2+2 S-TET», «РЕГІОН», «Слобожанка», «ПЕРШИЙ», «СУСПІЛЬНЕ ХАРКІВ». Анулювали ліцензії на аналогове мовлення у м. Харкові 4 ТРО: Право А/ТВК, СТБ, ICTV, Новий канал.

Цифрове телевізійне мовлення DVB-T2 припинено на 2 каналах у м. Харкові трьома телерадіокомпаніями - «СІМОН», «Право А/ТВК», «РЕГІОН».

Радіомовлення припинили 11 радіостанцій (позивні: «Говорить Вовчанськ», «Говорить Ізюм», «Говорить Шевченкове», «Дані», «Радіо «Культура», «Радіо «Промінь», «Радіо Голос надії», «радіо Еммануїл», «радіо

клас!», «радіо Марія», «РАДІО НВ», «УКРАЇНСЬКЕ РАДІО», «Слобожанське ФМ») на 19 частотах в 11 населених пунктах Харківської області.

За повідомленням провайдера цифрового телебачення ТОВ «ЗЕОНБУД» у 2022 році через тимчасову окупацію окремих територій України було частково втрачено передавальні станції. Не було змоги здійснювати управління та контроль за обладнанням через відключення від електропостачання та каналів зв'язку українських постачальників електронних комунікаційних послуг, а в деяких випадках - через фізичне знищення обладнання. Серед цих територій і Харківська область.

Станом на кінець 2022 року відсутнє мовлення в мультиплексах МХ-1, МХ-2, МХ-3, МХ-5 у м. Ізюмі Харківської області, оскільки передавальна станція була повністю зруйнована під час тимчасової окупації населеного пункту. Водночас ТОВ «ЗЕОНБУД» докладав максимум зусиль для утримання цифрового мовлення в країні. Зокрема, технічний персонал у найкоротші терміни ремонтував та відновлював техніку, резервував основні елементи телемережі, налагоджував їх стабільну роботу.

Відновлювальні роботи для якнайшвидшого повноцінного телерадіомовлення на звільненій території Харківської області розпочалися одразу і продовжуються. Докладаються максимальні зусилля операторів телекомунікаційної інфраструктури Концерну РРТ та ТОВ «ЗЕОНБУД».

Наразі відновлено роботу усіх цифрових мультиплексів у м. Великий Бурлук, роботу МХ-1 та МХ-2 у м. Куп'янську. У м. Харків телеканал «Тоніс-центр» відновив мовлення в багатоканальній мережі МХ-5 ТОВ «ЗЕОНБУД» та аналогове телевізійне мовлення на 7 ТВК.

На РТС-Куп'янськ одразу після відновлення електропостачання відновлено мовлення FM-передавачів «Радіо «Промінь», «УКРАЇНСЬКЕ РАДІО», «NovaLine». На РТС-В.Бурлук практично відразу після звільнення території розпочато FM-мовлення «Радіо «Промінь», на РТС-Ізюм - «УКРАЇНСЬКЕ РАДІО».

Для прориву інформаційної блокади та забезпечення населення доступу до українських радіопрограм в м. Вовчанськ на об'єкті мобільного оператора Харківською філією КРРТ 07.10.2022 було встановлено FM-передавач потужністю 0,25 кВт для трансляції «УКРАЇНСЬКЕ РАДІО». Також відновили місцеве мовлення радіостанції: «Радио сто шесть и шесть» у м. Харків та «Слобожанське ФМ» у м. Зміїв, м. Балаклія, смт Близнюки.

Для Національної ради необхідність збереження телевізійного і радіомовлення на території країни під час воєнного стану є головним напрямом в роботі. Особлива увага приділяється територіям, що наближені до лінії зіткнення, що межують з тимчасово окупованими, на прикордонних територіях з державою-агресором та країнами, з яких розповсюджується російська пропаганда, а також деокупованим територіям.

Постановою Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2022 № 1287 «Деякі питання спрямування коштів державного бюджету у 2022 році для здійснення заходів з відновлення телерадіомовлення в Харківській, Чернігівській, Сумській та Херсонській областях» Адміністрації Держспецзв'язку (для Концерну РРТ) виділено кошти для забезпечення відновлення телерадіомовлення у зазначених областях.

За зверненням Концерну РРТ щодо надання частот, на яких можлива технічна розробка та побудова каналів мовлення у діапазоні 470-694 МГц, стандарт DVB-T2, у населених пунктах Сумської, Харківської, Херсонської, Чернігівської областей, Національна рада спільно з ДП «Український державний центр радіочастот» (далі – УДЦР) розглядає питання можливості використання додаткових передавачів цифрового мовлення для організації тимчасового мовлення у період дії воєнного стану в Україні.

Одним з шляхів забезпечення присутності українського телерадіомовлення на цих територіях є збільшення потужності діючих засобів мовлення. Національна рада вирішує це питання у співпраці з УДЦР, Генеральним штабом Збройних Сил України, постачальниками електронних комунікаційних послуг (Концерн РРТ, ТОВ «ЗЕОНБУД») та телерадіомовниками.

Наприкінці вересня 2022 року регулятор звернувся до УДЦР щодо можливості збільшення потужності 19 радіопередавачів, що забезпечують поширення 3-х програм Суспільного радіо у 11 населених пунктах Харківської області, з метою збільшення території охоплення та покращення якості сигналу програм НСТУ.

Результати розрахунків УДЦР показали можливість тимчасового, на період дії воєнного стану в Україні, збільшення потужності лише 3-х з 19-ти передавачів НСТУ у населених пунктах: Зачепилівка, Краснокутськ, Куп'янськ. 16.02.2023, враховуючи заяву НСТУ, Національна рада ухвалила рішення, яким дозволила збільшити потужності FM-мовлення у зазначених містах.

Варто підкреслити, що підвищення потужності передавального засобу мовлення веде до збільшення фінансового навантаження на мовника у зв'язку з підвищенням оплати комунікаційних послуг постачальнику електронних комунікаційних послуг. Втім, незважаючи на загальну складну фінансову ситуацію на ринку телерадіомовлення, компанії у більшості йдуть на цей крок, розуміючи важливість і необхідність таких дій.

У січні цього року було направлено звернення до УДЦР щодо збільшення потужностей передавачів цифрового телевізійного мовлення. ТОВ «ЗЕОНБУД» повідомив про змогу збільшити потужність передавачів до 0,3 кВт у Великому Бурлуку, до 0,6 кВт у Кегичівці, Куп'янську та Лозовій.

Через активні бойові дії, тимчасову окупацію територій Харківської області Національна рада не могла у 2022 році проводити конкурси на мовлення з використанням вільних частот у Харківській області. На сьогодні є прораховані частоти у населених пунктах: Байрак, Балаклія, Вишнева, Гороховатка, Донець, Завгороднє, П'ятигірське, Савинці, Близнюки, Дворічна та Красноград Харківської області.

Також УДЦР дозволив для тимчасового, на період дії воєнного стану в Україні, використання FM-частот у Вовчанську, Золочеві, Липцях Харківського району та у Харкові.

Національна рада, керуючись Положенням про особливості процедури ліцензування у період дії воєнного стану в Україні, яке дозволяє у найкоротші терміни на безоплатній основі терміном на 1 рік видавати на територіях, де введено воєнний стан, дозволи на тимчасове мовлення з використанням

вільних (не задіяних) частот/ТВК, готова надавати такі дозволи усім бажаючим телерадіокомпаніям, у разі надходження відповідної заяви.

Вже на сьогодні у м. Харкові за дозволом Національної ради на тимчасове мовлення від 06.10.2022 на частоті 101,1 МГц мовить Центральна Телерадіостудія Міністерства Оборони України (позивні: «Армія FM - військове радіо»), за дозволом від 22.11.22 на частоті 97,1 МГц – місцева компанія ТОВ «ТРК «Матрікс+» (позивні: «NovaLine»).

Наразі ведуться перемовини з телерадіокомпаніями Харківського регіону щодо отримання дозволів на тимчасове мовлення на інших вільних радіочастотах області.

Національна рада також надала дозвіл на тимчасове цифрове телевізійне мовлення в загальнонаціональних мережах ТОВ «ЗЕОНБУД» МХ-2, МХ-3, МХ-5 для телекомпаній «МИ – Україна», «ICTV 2», «1+1 Україна», «Малютко TV», «Сонце».

Для 7 населених пунктів Харківської області: Барвінкове, Ізюм, Лозова, Куп'янськ, Харків, Великий Бурлук, Кегичівка прораховано канали для розбудови загальнонаціональної телемережі МХ-7 у діапазоні частот 174-230 МГц, введення в дію якої відповідно до Програми підвищення обороноздатності і безпеки держави, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11 серпня 2021 р. № 826 (зі змінами) перенесено на вересень 2023 року. Наразі Національна рада готується до проведення конкурсу на мовлення у цій мережі з урахуванням вимог нового Закону України «Про медіа», який буде введено в дію 31 березня цього року.

Разом з тим, регулятор звернувся до Концерну РРТ і очікує відповіді на пропозицію використати окремі канали багатоканальної телемережі МХ-7 для організації тимчасового, до підбиття підсумків конкурсів, мовлення на звільнених територіях, територіях, наближених до тимчасово окупованих, враховуючи попередній досвід такої роботи в Донецькій і Луганській областях.

В інформаційному просторі Харківської області, враховуючи її прикордонний статус, присутнє російське мовлення, яке в умовах повномасштабного вторгнення агресора несе ще більшу загрозу для громадян України. Ситуація погіршується під час відключення електроживлення в області та відсутності ефіру українських радіостанцій.

На жаль, вплив на поширення рф сигналів з порушенням Регламенту радіозв'язку МСЕ (несанкціоноване підвищення потужності передавачів) шляхом належних звернень Адміністрації Держспецзв'язку у випадку з рф не дають оперативних та бажаних результатів. З метою протидії поширенню ворожому контенту Національна рада прораховує нові частоти і надає дозволи на мовлення, оскільки блокування поширення сигналу з території держави-агресора, не належить до її повноважень.

Також, з метою сприяння безперебійній роботі українських мовників під час відключення електроживлення Національна рада звернулася до Держспецзв'язку щодо внесення до переліку об'єктів, що не підлягають знеструмленню під час застосування графіків екстрених та аварійних відключень, об'єктів критичної інфраструктури – веж Концерну РРТ. Держспецзв'язку в свою чергу направив на адресу ПрАТ «НЕК «УКРЕНЕРГО» лист з проханням вжити відповідних заходів з зазначеного питання.

Національна рада підтримує пропозицію щодо розробки комплексного проєкту глушіння поширення сигналів російських теле- та радіопрограм на території України з метою всебічної боротьби з ворожою пропагандою. Також регулятор підтримує побудову нових висотних споруд для розміщення на них обладнання мовників, зокрема у прикордонних районах країни, що дасть можливість збільшити кількість україномовного контенту.

Донесення українських телерадіопрограм до кожного її мешканця та, водночас, створення спротиву та відсічі ворожій пропаганді з території держави-агресора є пріоритетним завданням Національної ради.

З повагою

Перший заступник голови

Валентин КОВАЛЬ

Апарат Верховної Ради України
КАРТКА ДОКУМЕНТА

1129663

Кореспонденти Зябліцева Тетяна Вікторівна НАЦІОНАЛЬНА
РАДА УКРАЇНИ З ПИТАНЬ ТЕЛЕБАЧЕННЯ І
РАДІОМОВЛЕННЯ (всього 1)

Вид документа Відповідь на депутатський запит

**Вих. № та дата
кореспондента
№ ДСК** 03а/7 від 03.03.2023

**Реєстр. № та
дата реєстрації
Арк./прим.** 44772 від 03.03.2023
5/1

Стислий зміст На № 10/11-5 від 24 лютого 2023 року Про розгляд
депутатського запиту н.д. України Геращенко І.В.,
Іоновій М.М., Климпуш-Цинцадзе І.О., Фріз І.В.
стосовно вжиття термінових заходів для
забезпечення інформаційної безпеки, забезпечення
телевізійного і радіомовлення ТРО України в
Харківській обл.

Проходження документа (особа, у якій є позначка «Оригінал»)	Дата передачі оригіналу ВСК	Дата отримання оригіналу	Підпис